

CULTUURTIPS

Hier mag u schaamteloos binnenkijken tijdens Open Monumentendag en de Dag van de Architectuur

Het Atoomdorp in Mol. — © Steven Massart

Op zondag 10 september is het twee keer feest. Dan kunt u zowel op de Open Monumentendag als op de Dag van de Architectuur naar gebouwen gaan kijken. Maak nu uw planning al, zodat u straks niet voor gesloten deuren staat.

Geert Sels

Zaterdag 2 september 2023 om 05:00

De Open Monumentendag is een oude bekende - dit jaar is hij aan zijn 35ste editie toe. Op 10 september kunt u over heel Vlaanderen gebouwen bezoeken. Het weekend daarna is het de beurt aan het Brussels Gewest. Daar heet het evenement Heritage Days en het staat dit jaar in het teken van de *art nouveau* (https://www.standaard.be/cnt/DMF20230831_96835306).

In Vlaanderen zijn er meer dan duizend activiteiten. Om het wat overzichtelijker te maken zijn er enkele thema's die een speciale focus krijgen. Zo zijn er activiteiten in en rond muziekkiosken, religieuze kapelletjes, archeologische plekken, kastelen en bierbrouwerijen. Een bijzonder thema is het jonge erfgoed uit het modernisme: daar prijzen we er hieronder enkele van aan.

Alsof dat nog niet genoeg is, krijgt de Open Monumentendag dit jaar versterking van de Dag van de Architectuur. Zo komen er nog eens honderd recente architectuurprojecten bij in scholen, privéwoningen, zorgvoorzieningen en bedrijven. Niet zelden gaat het om 'gevonden architectuur'. Ons land staat zo vol dat architecten vaak een ingreep plegen op een bestaand gebouw, een dorp of een landschap.

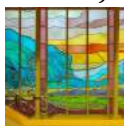
Hieronder onze tips, geplukt uit het rijke aanbod van zowel Open Monumentendag (OMD) als de Dag van de Architectuur (DVA). Vergeet niet te reserveren - voor sommige gebouwen zijn de plaatsen beperkt.

Lees ook

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230705_95620821)

Onze art-nouveauwandeling door Brussel >

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230705_95620821)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230705_95620821)

GENT

Fnac

Léon Stynen

De privéwoning van architect Léon Stynen in Antwerpen was in een mum volzet, dat had u wel kunnen raden. Maar niet getreurd. U kunt ook nog naar Gent. Stynen is de man die in de jaren '60 het ene C&A-gebouw na het andere afleverde. In de C&A van Gent is later een vestiging van Fnac gekomen. En ook die is weldra aan een nieuwe bestemming toe. Daar zorgt het bureau Anno Architecten voor. Opgepast: werfbezoek. Reserveer [hier](https://inschrijvingevenementen.gent.be/Label/Details/6f6042d6-6a30-ee11-bdf4-0022489c6b10) (<https://inschrijvingevenementen.gent.be/Label/Details/6f6042d6-6a30-ee11-bdf4-0022489c6b10>).

Veldstaat 88, Gent

Vanaf 10.30 om het half uur een rondleiding

C&A, later Fnac, in Gent. — © rr

WERVIK

IJzerwinkel Huib Hoste

Huib Hoste is één van onze grote voorvechters van de Moderne Beweging. Tijdens de Eerste Wereldoorlog vluchtte hij naar Nederland en kwam hij in contact met De Stijl. Van hem kennen we de kubistische tuinwijken en prachtige herenhuizen in Gent, Knokke en Zele. In Wervik kunt u naar de IJzerwinkel, een vroeg voorbeeld uit 1920 van de wederopbouw. Dit zou in België de eerste winkel met een betonskelet zijn. Voor wie er meer wil over weten: er is een tentoonstelling in het gebouw.

Nieuwstraat 39, Wervik

Doorlopend van 10 tot 19 uur

Ijzerwinkel Huib Hoste. — © OMD

HASSELT

Koloniale Waren

Huib Hoste

Wie nóg meer wil weten over Hoste, moet naar de andere kant van het land. In Hasselt ontwierp Hoste in 1926 een directiewoning voor het distributiebedrijf 'Koloniale Waren Janssens & Gilissen'. Het interieur is eclectisch, met elementen van art deco tot barok. Er zijn vier verdiepingen, met onder andere een 'fumoir' op een tussenniveau. De woning en het aanpalende magazijn worden gebruikt door kunstencentrum België en worden nu gerestaureerd door Studio Roma. Reserveren [hier](https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-huis-hoste-en-koloniale-waren/) (<https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-huis-hoste-en-koloniale-waren/>).

Koningin Astridlaan 83, Hasselt

Rondleidingen 11.30, 14 en 15.30 uur

Koloniale Waren. — © Steven Massart

OOSTMALLE

Kasteel de Renesse

Het oorspronkelijk kasteel dateert van de 15de eeuw, maar daar blijft alleen de donjon van over. In de daaropvolgende eeuwen werden er telkens aanpassingen doorgevoerd. Daardoor zijn er verschillende bouwstijlen, van classicisme tot Vlaamse neo-rennaissance. Op 10/9 zijn er activiteiten voor jong en oud. Wat meer is: de locatie maakt deel uit van het regiotraject (<https://www.openmonumentendag.be/turnhoutsebaan>) tussen Antwerpen en Turnhout, dat ook de Roma, baancafés langs de N12, een wandeling in Vosselaar, een molen in Malle en een fotowandeling in Turnhout aandoet.

Lierselei 30, Oostmalle

Doorlopend van 10 tot 17 uur

Kasteel de Renesse. — © OMD

TURNHOUT

Brepols

WIT Architecten/Studio Roma

Stel dat u via hogergenoemd erfgoedparcours langs de N12 in Turnhout belandt, dan kunt u daar in één keer de voormalige site van drukkerij Brepols meepikken. Die heet nu 'Turnova', ligt in het centrum van de stad, en wil de industrie vervangen door woningen en winkels. Aan de drukkershal en het modernistische kantoorgebouw geven WIT Architecten en Studio Roma nu een culturele invulling. Inschrijven [hier](https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-kantoorgebouw-brepols/) (<https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-kantoorgebouw-brepols/>).

Baron Frans du Fourstraat 4, Turnhout

Rondleidingen 10, 11.30 en 14 uur

Drukkerij Brepols. — © Dieter Van Caneghem

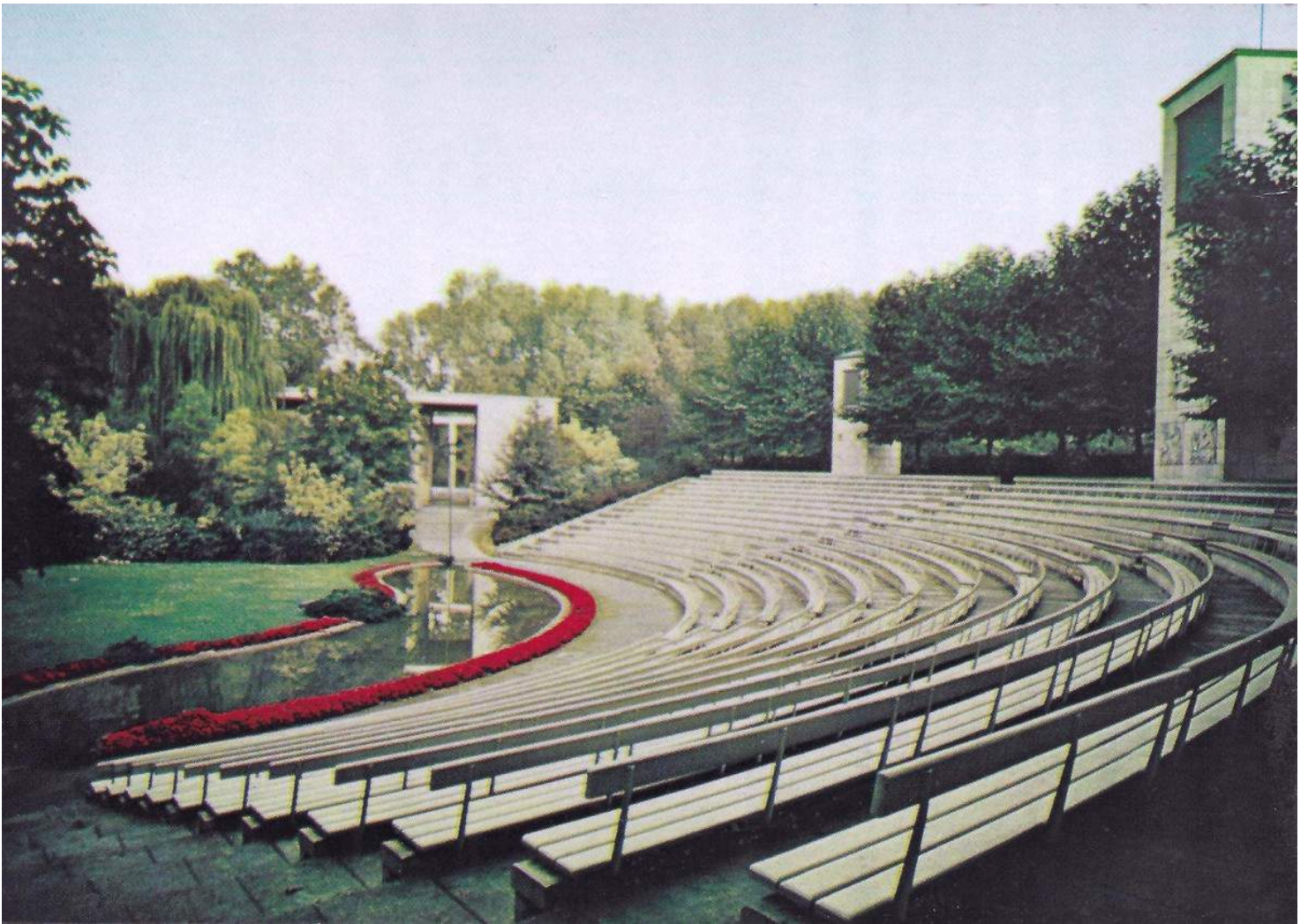
DEURNE

Rivierenhof

Helemaal aan de andere kant van de N12, in Deurne, ligt het provinciaal domein Rivierenhof. Dat viert toevallig zijn honderdste verjaardag. Uitgeverij Luster gaf er een boek over uit. Daarin staat onder meer dat het kasteel ooit een hotel was en dat het eerste openluchttheater elders in het park lag. U kunt natuurlijk zelf naar dat witte half rond uit 1951 gaan kijken. Dat er live muziek is, had u misschien wel verwacht. Maar wellicht niet dat u filmpjes te zien krijgt uit vroeger tijden. Hier (<https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/100-jaar-rivierenhof-ontdek-het-verleden-van-het-openluchttheater>) reserveren.

Turnhoutsebaan 246, Deurne

Tien rondleidingen tussen 10 en 16 uur

Rivierenhof. — © OMD

ANTWERPEN

Het Steen

Noa Architecten

Dit mag dan het oudste gebouw van Antwerpen zijn, toch focust het bezoek op het toeristisch bezoekerscentrum dat er recent is aangebouwd: een vertrek-en ontvangsthal voor cruiseschepen. Toen het project van Noa Architecten in 2021 zichtbaar werd, leidde dat tot veel commotie (https://www.standaard.be/cnt/dmf20210429_97855504). Misschien is het een goed idee om nu zelf eens gaan te kijken. Er is vrij bezoek. Voor de gidsbeurten schrijft u [hier](https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-het-steen/) (<https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-het-steen/>) in.

Steenplein 1, Antwerpen

Vrij bezoek van 10 tot 18 uur. Rondleidingen om 11.30 en 12.30 uur

Het Steen. — © Kim Zwarts

E EKLO

Woning Geirnaert

Louis Geirnaert

Architect Louis Geirnaert absorbeerde gretig de invloeden van Le Corbusier, Mies van der Rohe en Richard Neutra. In de regio Eeklo liet hij tal van privéwoningen en sociale woningbouw na. Zijn eigen woning uit 1959 bestaat uit in elkaar geschoven blokken, hellende daken en wit beton dat contrasteert met hout en donkere natuursteen. Nadat de familie de woning verliet, stond ze 2,5 jaar leeg en was ze er slecht aan toe. Tot een man met een hart voor erfgoed ze kocht. Hij is ze nu stap voor stap aan het restaureren. En hij gaat u nog eens zelf rondleiden ook. Wel reserveren (<https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/rondleiding-in-en-rond-architectenwoning-louis-geirnaert>). En voeten vegen.

Sint-Jansdreef 10, Eeklo

Tussen 9 en 17 uur om het half uur een rondleiding

Woning Geirnaert. — © OMD

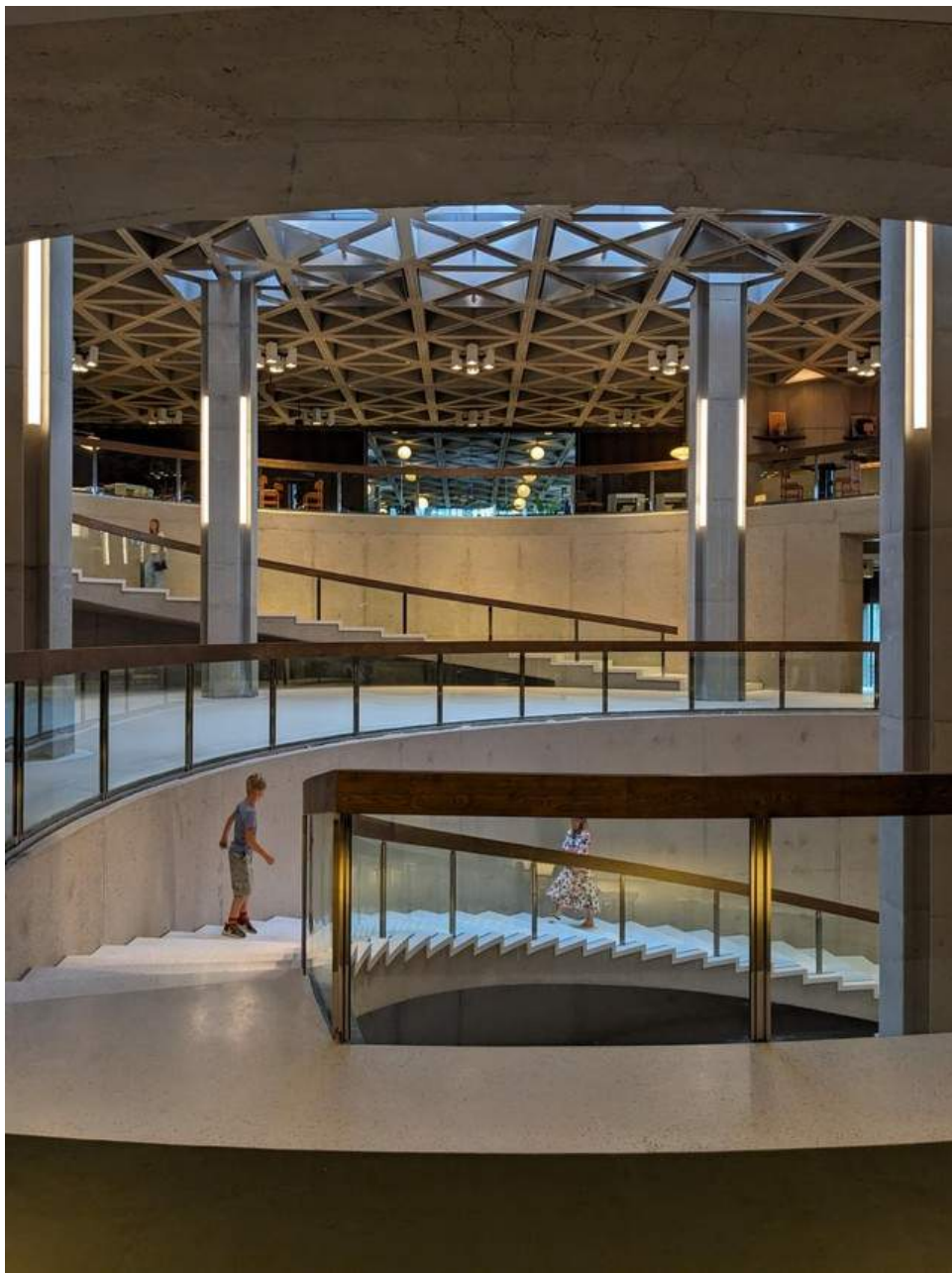
WATERMAAL-BOSVOORDE

Royale Belge Dufau & Stapels

Het gebouw van Royale Belge, later AXA, is een klassieker. Van vroegere bezoeken weten we dat Pierre Dufau en René Stapels het in 1970 opleverden. Ze gebruikten maar één vijfde van het terrein - de rest was bestemd voor groen en meertjes. Ze schikten de veertig meter hoge toren in kruisvorm. Zo moest elke werknemer, waar hij ook zat, maximaal 35 meter lopen naar de centraal gelegen liften. Bovenbouw Architectuur en het Britse Caruso St John Architects hebben een nieuwe hal, een hotel en coworking space ontworpen. Recent opgeleverd. Benieuwd? Reserveren [maar \(https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-royale-belge/\)](https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-royale-belge/).

Vorstlaan 25, Watermaal - Bosvoorde

Nog rondleidingen om 15 en 16 uur

Royale Belge. — © Benjamin Wells

ANTWERPEN

Stadsbrouwerij De Koninck

Polo Architects

Zo, we zijn halfweg. Zullen we even pauzeren om iets te drinken? Aan het Koning Albertpark van Antwerpen heeft het bureau Polo Architects in 2017 enige ordening aangebracht bij Brouwerij De Koninck. De site van zowat één hectare bestond uit aaneengeregen brouwerijgebouwen, huisjes en pakhuizen die in de loop der tijden bijgebouwd waren. Er was maar één nieuwbouw nodig om rond een centrale binnenstraat een bezoekerscentrum en een verkooppunt voor lokale producten te organiseren. Specialiteit: het Bolleke. Proost! Wel reserveren (<https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/stadbrouwerij-de-koninck>).

Mechelsesteenweg 283, Antwerpen

Tussen 10 en 17 uur elk kwartier een rondleiding

Stadsbrouwerij De Koninck. — © OMD

LEMBEEK

Brouwerij Boon

Liefhebbers van kriek, geuze en lambiek lassen hun pauze beter in Lembeek in. Bij Brouwerij Boon vindt u het meer traditionele werk: gistkuipen, metershoge vaten en donkere opslagplaatsen. Hier krijgt u alle etappes van het brouwproces te zien. Geen twijfel dat het eindproduct uw grootste interesse wegdraagt. Inschrijven niet verplicht, maar aangeraden (<https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/brouwerij-boon-ontdekkingsbezoek>). Wie de smaak te pakken heeft, kan in het naburige Halle drie bierwandelingen (<https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/bierwandelingen-ontdek-de-halse-lambiekbieren>) doen. Alaaf!

Fonteinstraat 65, Lembeek

Twaalf rondleidingen tussen 10 en 18 uur

Brouwerij Boon. — © OMD

AALST

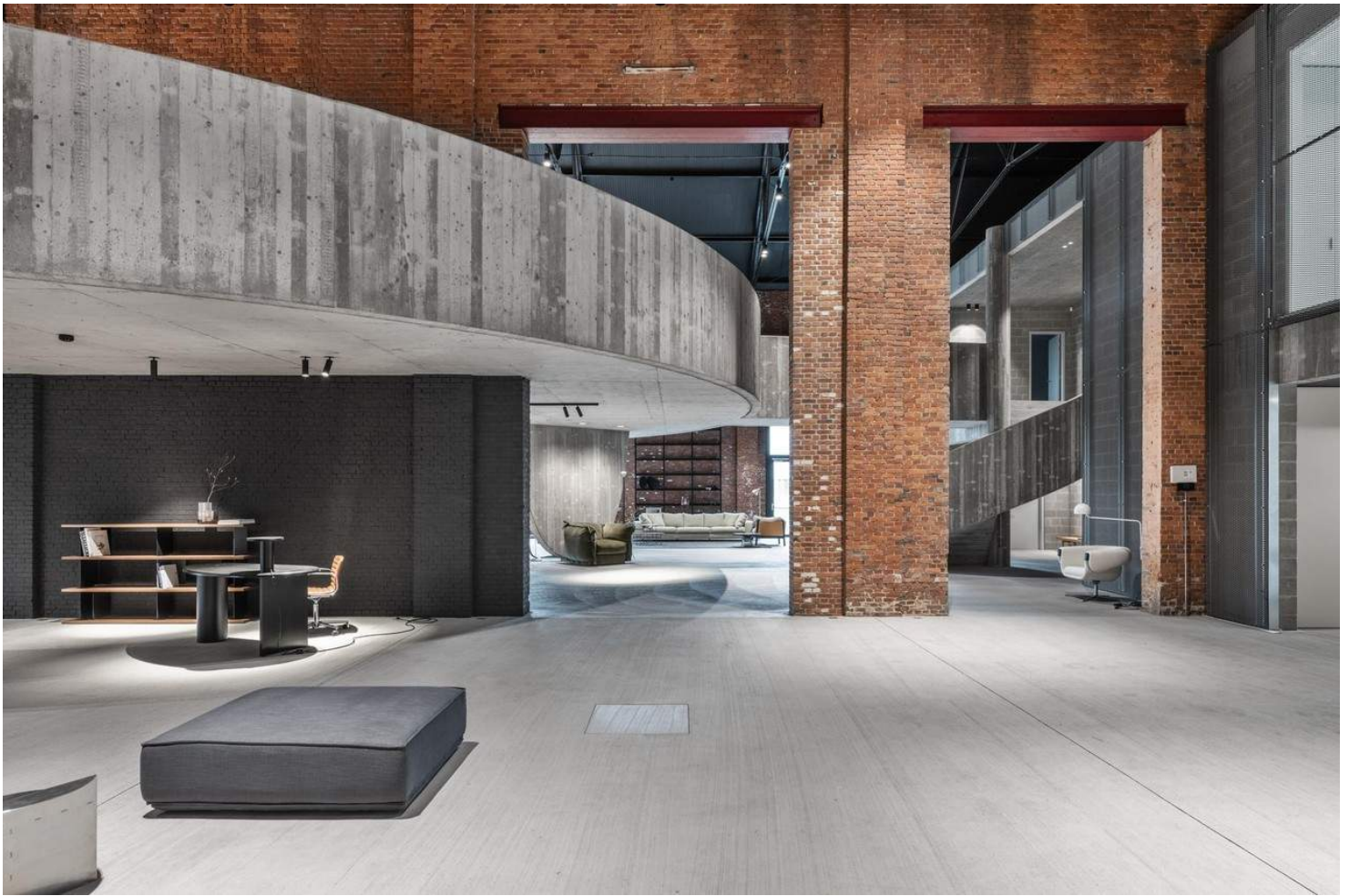
Showroom Ark 38

Objekt Architecten

Dit project is gesitueerd in een voormalige textielweverij aan de oevers van de Dender en een mooi voorbeeld van industrieel erfgoed. Het team van Objekt Architecten heeft in de blinde gevel hoge boogramen aangebracht. Een cilindervormig betonplatform scheidt het voorste deel van het achterste. Ondanks de robuuste baksteenmuren, ijzeren schuifdeuren en betonnen vloeren is er veel aandacht voor de materialiteit en detaillering. De elegante objecten uit de designwinkel zijn meegenomen. Wel reserveren (<https://festivalvandearchitectuur.be/programma/d-a-showroom-ark38/>).

Pierre Corneliskaai 38, Aalst

Tussen 10 en 15 uur elk uur een rondleiding

Ark 38. — © Yann Deschepper

MOL

Atoomwijk

Thiran & Wybauw

Begin jaren '50 ontwierpen Jacques Wybauw en Jacques Thiran een studiecentrum voor kernenergie, met een dorp errond voor de werknemers. Zonder aan het terrein te raken, schikten ze een school, een sportclub, appartementen, villa's en rijhuizen netjes tussen de dennen. Deze keer valt de site onder de Dag van de Architectuur, nu Czaar Architecten en Ontwerpatelier Peter Jannes hem onder handen nemen. Waar mogelijk renoveren ze. Waar ze iets toevoegen doen ze dat zoals de modernisten, met open gaanderijen en betonnen pijlers.

Boeretang 204, Mol

Vrij bezoek en rondleidingen tussen 13 en 17 uur

Atoomwijk Mol. — © Steven Massart

WAREGEM

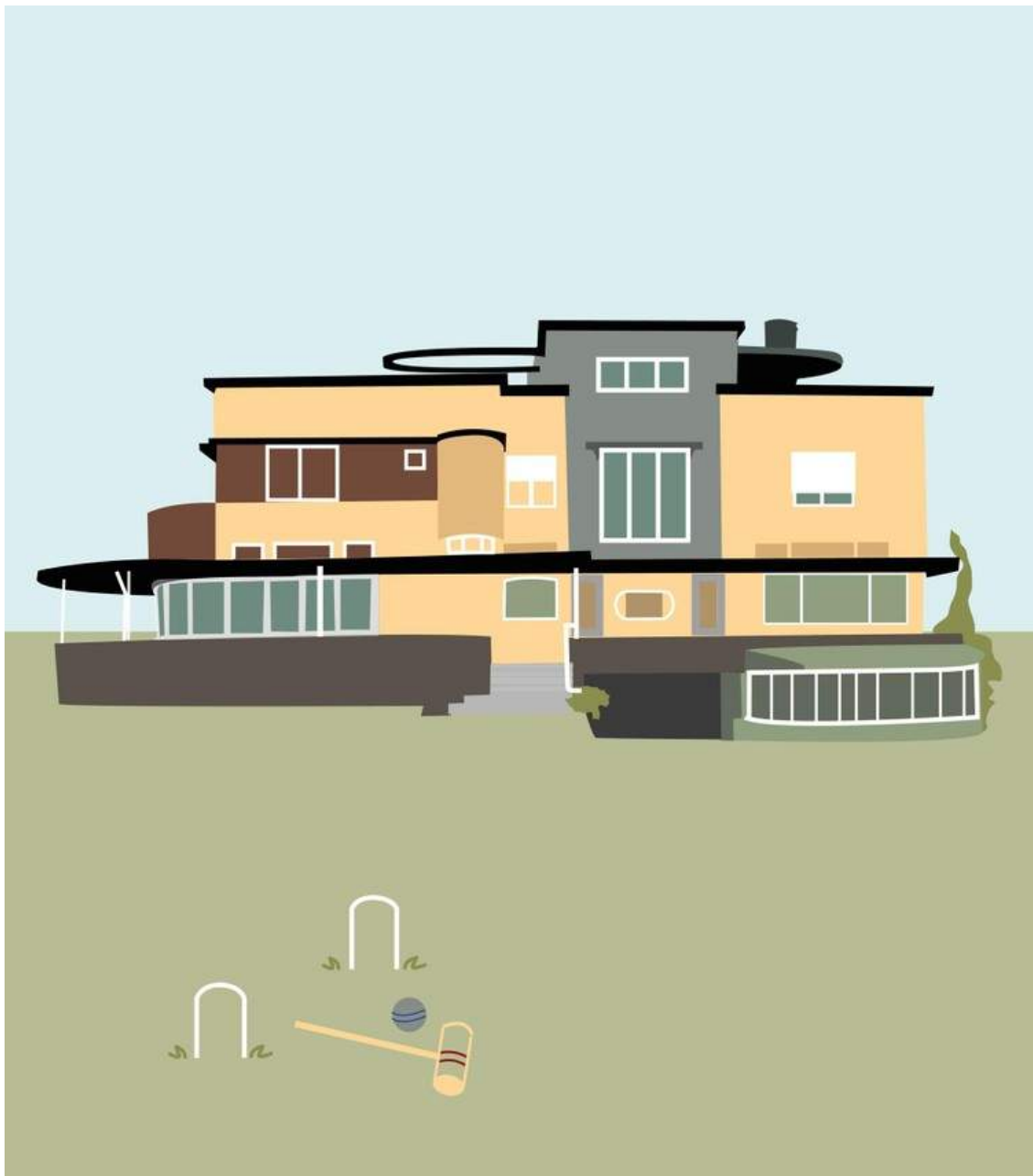
Villa Gaverzicht

Gentiel Van Eeckhoutte

Voor zijn eigen woning leefde architect Gentiel Van Eeckhoutte zich in 1937 eens lekker uit. De villa in pakketbootstijl heeft een betonnen skelet, maar de gevels zijn uitgewerkt in gele baksteen. Ze heeft halfronde erkers, metalen relingen op het dak en ronde patrijsramen. De huisbezoeken zijn volzet. Maar mogen we u een achterdeurtje aanbevelen? Er zijn nog enkele plaatsen voor een wandeling door Waregem die langs woningen in art deco en modernisme gaat. En die passeert langs? Inderdaad. [Snel](https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/villa-gaverzicht) (<https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/villa-gaverzicht>) reserveren.

Churchillaan 16, Waregem

Wandelingen om 9.30 en 14.30 uur

Villa Gaverzicht. — © OMD

GENK

Queen of the South

Marcel Raymaekers

In De Singel in Antwerpen loopt momenteel een tentoonstelling over architect Marcel Raymaekers. Terwijl bij de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog veel waardevol erfgoed gesloopt werd voor nieuwe woonwijken, roeide hij tegen de stroom in. Hij recupereerde zuilen, kapitelen, toegangspoorten en deuren, en stelde er zijn eigen ontwerpen mee samen. Zijn eigen woning is een merkwaardige samenstelling van geredde bouwelementen. Ze heeft tevens de naam van zijn bouwfirma in tweedehandse materialen. Een circulaire bouwer avant la lettre.

Hasseltweg 377, Genk

Vrij bezoek tussen 10 en 17 uur

Queen of the South. — © Anja Hellebaut en Anthony De Meyere

BRUGGE

De Linde

Axel Ghyssaert

Nu de scholen toch opnieuw geopend zijn, kunnen we er maar beter eentje bezoeken. In de rand van Brugge, in Sint-Kruis, ontwierp Axel Ghyssaert in 1974 basisschool De Linde. Hij realiseerde een betongebouw met platte daken en overkragende luifels. De klassen bevinden zich allemaal op de eerste verdieping - je gaat er niet via een trap, maar via een helling naartoe. De wanden kunnen opengeschoven worden om frisse lucht binnen te laten. In en rond de school liggen tuintjes. Reserveren is niet nodig. Maar wel opletten, he.

Brieversweg 185, Brugge

Tussen 10 en 18 uur doorlopend rondleidingen

Basisschool De Linde. — © OMD

KRUIBEKE

Kasteel Wissekerke

Deze waterburcht op Linkeroever stamt uit de twaalfde eeuw, maar is zo ingrijpend verbouwd dat ze er overwegend neogotisch uitziet. Dit jaar is het kasteel na een renovatie heropend en is er een interactief belevingsparcours. Als u nieuwsgierig bent naar het resultaat, is dit uw kans. Met uiteenlopende audioverhalen, touchscreens, een digitale quiz en soundscapes is het bovendien geschikt voor een bezoek met kinderen en jongeren. Reserveren (<https://www.openmonumentendag.be/activiteiten/op-stap-met-zo%C3%A9-de-feltz-of-meneer-zee>) aangeraden.

Koningin Astridplein 17, Kruiseke

Check de buurtwandelingen en rondleidingen op de website (<https://www.kruiseke.be/activiteiten/detail/943/open-monumentendag-kruiseke>)

Interieur Kasteel Wissekerke. — © OMD

OOSTENDE

Batterij Aachen

Anno Architecten

Hier tref je een reeks bunkers en artillerie-eenheden van waaruit men tijdens de Eerste Wereldoorlog schepen op zee beschoot. Het gaat dan ook om de best bewaarde Duitse kustbatterij: de Batterij Aachen. Het bureau Anno Architecten maakte van het voormalige lichtwachtershuis een museale belevingsruimte. De beschildering van het Groen Geruite Huis is ontleend aan de techniek om boten te camoufleren.

Nieuwpoortsesteenweg 636, Oostende

Doorlopend toegankelijk van 10.30 tot 18 uur

Batterij Aachen. — © Filip Dujardin

GOOIK

Plattelandscentrum Paddenbroek

Jo Taillieu Architecten

In Gooik, hartje Pajottenland, was er al een plattelandscentrum. Het bood natuur- en milieueducatie uit de regio. Dat deed het vanuit een boerderij die de sporen van de tijd vertoonde. Tot architect Jo Taillieu er een glazen stolp overheen zette en een nieuwe entiteit ontwikkelde. ‘Een oefening in poëzie (https://www.standaard.be/cnt/dmf20210412_97695524)’, noemde onze recensent het. Taillieu verbouwde een schouw tot een raam en tegen een half afgebroken marmeren schouwmantel stortte hij een betonnen spiegelbeeld.

Paddenbroekstraat 12, Gooik

Doorlopend open van 10 tot 17 uur

Plattelandscentrum Paddenbroek. — © Filip Dujardin

GENT

Boekentoren

Henry van de Velde

Henry van de Velde was 70 toen hij in 1933 in Gent aan de Boekentoren begon. In 1942 was hij klaar. Met zijn 64 meter kwam hij meteen van pas voor de luchtafweer van de nazi's. In vredetijd werd hij opnieuw universiteitsbibliotheek, met zo'n drie miljoen boeken aan boord. Het bureau Robbrecht en Daem bracht veertien jaar door met de toren om hem te restaureren. Onder de binnentuin groeven de architecten twee ondergrondse verdiepingen uit. De gevel kreeg een nieuw betonvlies. Onderaan de toren vertelt een bezoekerscentrum de geschiedenis van het gebouw. Maar vergeet vooral niet naar de hoogste verdieping te gaan, waar de belvédère een adembenemend uitzicht biedt over de stad. Zo eindigen we deze tips op een hoogtepunt.

Rozier 9, Gent

Tussen 10 en 18 uur vrij toegankelijk

Leeszaal Boekentoren. — © OMD

Niet te missen in DS+

⊕ Het zou geen toeval zijn als Memorial Van Damme vanavond flirt met records

'Jamaicaans weer.' Een nagelnieuwe, verende atletiekpiste. Topatleten. En de befaamde bocht van ...

(/cnt/dmf20230907_96565728)

REPORTAGE

⊕ Bergen hoopt Vlaamse en Brusselse inwoners te lokken: 'We zijn hier allang niet meer die sukkelaars uit de Borinage'

Met honderden posters wil Bergen nieuwe inwoners uit Brussel en Vlaanderen lokken. Een idee van ...

(/cnt/dmf20230906_97412364)

+ 46 dagen aan een stuk lopen of meer dan 60 uur zwemmen: denk aan het scheve tafeltje bij bovenmenselijke prestaties

Karel Sabbe die 46 dagen aan een stuk loopt of Matthieu Bonne die meer dan 60 uur non-stop zwemt ...

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230905_97364088)

DE POSTENPAKKER

+ Misbruikslachtoffers houden kerk keiharde spiegel voor in 'Godvergeten'
'Godvergeten' is een sereen monument voor de stilaan vergeten slachtoffers van het misbruik in de ...

(/cnt/dmf20230905_95818651)

Meest gelezen dS+

COLUMN

+ Huisvrouwen zijn geen profiteurs

(/cnt/dmf20230906_96287327)

BLIKVANGER

+ Roberto Vannacci, de generaal die heel Italië op zijn kop zet

(/cnt/dmf20230907_95481078)

COMMENTAAR

+ Een goedkope e-wagen? Wat China kan, moet Europa ook kunnen

(/cnt/dmf20230906_97405897)

POST!

+ Door de bank genomen

(/cnt/dmf20230906_96320096)